

'Số v' không phải là bình đẳng giới

Tác Giả: Martina Nguyễn

Thứ Năm, 17 Tháng 3 Năm 2011 12:14

Ít nhất trên giấy tờ, số bất bình đẳng giới tại Việt Nam dường như đang tan biến.

Vai trò phụ nữ cũng thay đổi cùng với những đổi thay tại Việt Nam

Đã nhiều người viết về tốc độ tăng trưởng kinh tế vững mạnh và số biến đổi văn hóa xã hội của Việt Nam.

Trong những năm gần đây, Việt Nam đã có những bước nhích thúc đẩy bình đẳng giới và việc thông qua Luật Bình đẳng Giới năm 2006 và tiến hành một chương trình chung với LHQ năm 2009.

Việt Nam dẫn đầu khu vực châu Á Thái Bình Dương trong các vấn đề phụ nữ: Việc giáo dục, Việt Nam có tỷ lệ biết chữ 91% đối với giới và tỷ lệ nhập vào đội học gần như bằng phái nam. 'Phái yếu' cũng có tỷ lệ đi di cư trong chính phủ cao nhất tại châu Á, với 25% thành viên Quốc hội là nữ. 80% phụ nữ ở tuổi lao động cũng đều có việc làm.

Ít nhất trên giấy tờ, số bất bình đẳng giới tại Việt Nam dường như đang tan biến.

'Số v' không phải là bình đẳng giới

Tác Giả: Martina Nguyễn

Thứ Năm, 17 Tháng 3 Năm 2011 12:14

Những v còn những v đ xã hội đ ng sau con số th ng kê màu h ng. Bộ o c gia đình và tình d c v n ph bi n.

Theo LHQ, ít nh t c ba ph n thì có m t ng i có th b đánh, b ép quan h tình d c ho c làm nh c trong đ i. T l phá thai thu c hàng cao nh t th gi i – trung bình m t ph n Vi t Nam có 3.32 l n phá thai trong đ i.

Ng i ta th y có v t n t kinh t và xã hội phân r ng i ph n nông thôn v i ng i thành th , trong khi n n mãi dăm và buồn ng i v n là “t n n xã hội” ch a gi i quy t.

Nh ng b t c p này đ ng nh cho th y r ng các quan ni m ph ng Tây v bình đ ng gi i – đ c đ nh nghĩa b i nh ng mô hình phát tri n và đ c th c hi n b i m t chính ph quy t tâm gia nh p th gi i công nghi p hóa – th t xa l tr c hi n th c xã hội c a ng i ph n Vi t Nam.

Công và t

Nhũ u đàn ông Vi t Nam nói r ng ph n m i là ch gia đình

'Số vợ' không phải là bình đẳng giới

Tác Giả: Martina Nguyễn

Thứ Năm, 17 Tháng 3 Năm 2011 12:14

Mặc dù trong lịch sử phụ nữ Việt Nam đóng vai trò chủ động là người tảo mộ trong gia đình, nhưng khi ra xã hội, họ thường chủ yếu bị t bình đẳng.

Hai cuộc chiến kéo dài, thời gian kinh tế khó khăn hóa tập trung và rời là phát triển kinh tế đã biến đổi vai trò phụ nữ không chỉ trong nhà mà cả trên thị trường và chính trường.

Ngày hôm nay, giới nữ các nước châu Á đang phát triển khác như Trung Quốc và Ấn Độ, phụ nữ Việt Nam phải công nhận đi giữa các giá trị truyền thống và hiện đại.

Khái niệm bình đẳng giới khi xưa phụ nữ Tây và nhu cầu kinh tế đã giúp khuyến khích phụ nữ có mặt nhiều hơn trong lĩnh vực lao động và đời sống xã hội – tạo ra mặt ‘gánh nặng kép’. Một mặt, nhiều người vẫn tin rằng làm vợ, làm mẹ là điều ưu tiên cho mặt ngôi nhà hòa thuận và “hạnh phúc gia đình”. Mặt khác, phụ nữ nay lại phải giữ vai trò lớn hơn trong mảng kinh tế, xã hội, chính trị.

Vì thế, mặc dù phụ nữ đã ra khỏi nhà và đi làm, nhưng nhiều vẫn và vai trò của họ trong gia đình thường đổi không thay đổi. Người đi vắng vẫn được trông chờ chăm sóc chính cho con cái và quản lý đời sống trong nhà.

Hiện tượng này được Giáo sư Arlie Hochschild mô tả là “ca làm việc thứ hai”. Trong nhiều cuộc hôn nhân, nghề nghiệp của vợ vẫn luôn xem là thứ yếu so với của chồng. Điều này làm cho giá “ca làm việc”, tức công việc bên ngoài, và biến họ cho “ca làm việc” là người trông trẻ và lo toan gia đình.

Theo tính toán của Hochschild, giờ làm thêm của “ca làm việc” chiếm tới một tháng một năm. Mặc dù bà viết về phụ nữ Mỹ khi xảy ra cuộc cách mạng quy định nữ giới, nhưng ghi nhận của bà cũng có thể giúp mô tả trải nghiệm của phụ nữ Việt Nam thời kỳ hậu đổi mới.

Cá nhân và tập thể

'Sống vùi' không phải là bình đẳng giới

Tác Giả: Martina Nguyễn

Thứ Năm, 17 Tháng 3 Năm 2011 12:14

Nhiều nhà chính sách trích thuyết nam nữ bình quyền phương Tây cho rằng nó có xu hướng bỏ qua các truyền thống và đức hạnh lâu đời.

Phụ nữ Việt Nam cảm thấy gánh bó trong mạng lưới gia đình, bên bè, đồng nghiệp, người quen biết – những mối quan hệ giúp đức hạnh hình thành nên sức cộng hòa. Với nhiều người, 'thuyết nữ quyền', những mệnh đề phóng và xung đột giới, có vẻ mờ nhạt và xa lạ.

Trong một xã hội đức hạnh hình thành các quan hệ phụ thuộc lẫn nhau, nếu chúng tôi tập trung và giới quy định các vấn đề riêng liên quan phụ nữ thì thật nông cạn và chúng tôi đặt đũa cùn gì nhiều. Bên sức cộng hòa phụ nữ Việt Nam phải được phân tích thông qua các đức hạnh xã hội như quan hệ gia tộc và hôn nhân.

Nhà nghiên cứu Lê Thị Nam Tuy thuyết cho rằng hạnh phúc cá nhân có thể được định nghĩa bên trong các cấu trúc tập thể. Theo bà, mục tiêu cộng hòa bình đẳng giới nên là "xây dựng một mô hình gia đình mới, một gia đình đem lại hạnh phúc vĩnh cửu cho từng cá nhân".

Được biết về Việt Nam, phụ nữ và vai trò cộng hòa không thể được xem xét như một hiện tượng riêng lẻ mà phải đặt trong quan hệ thay đổi với các thành tố xã hội khác, tức là đàn ông. Mọi cuộc thảo luận về bình đẳng giới đều thiếu sót nếu không đánh giá lại người đàn ông, thái độ và ý niệm cộng hòa về 'nam tính'.

Huyền thoại 'sống vùi'

Là 'đàn ông Việt Nam' nghĩa là thế nào? Các vai trò giới cộng hòa đàn ông có được là từ đâu? Trong bài được các câu hỏi này sẽ giúp giới thích các giá trị và niềm tin vẫn còn đang cần trở về bình đẳng ngày hôm nay.

Những đũa phá nam vào cuộc thảo luận về vai trò giới có thể khó khăn. Mọi khi được hỏi về bình đẳng giới, nhiều người đàn ông Việt Nam thường đùa 'đĩ nhiên ở nhà tôi có bình đẳng... Tôi sống vùi mà!"

'Sở vận' không phải là bình đẳng giới

Tác Giả: Martina Nguyễn

Thứ Năm, 17 Tháng 3 Năm 2011 12:14

Có lẽ rõ ràng nhất khi đi các vận động giới nghiêm túc bằng một bình phẩm lém lỉnh cho thấy đàn ông Việt Nam không thoải mái khi nói đến các vận động liên quan phụ nữ. Nhưng thái độ, hành vi của đàn ông lại gần kết – thậm chí là không thể thiêu – với sự bình đẳng giới trong tương lai.

Không may là các học giả về giới tại Việt Nam đã tương đối nhu nhược khi nghiên cứu về đàn ông. Là ‘đàn ông Việt Nam’ nghĩa là thế nào? Các vai trò giới của đàn ông có đặc điểm là thế nào? Trừ khi đặc điểm các câu hỏi này sẽ giúp giới thích các giá trị và niềm tin vẫn còn đang cần trở về bình đẳng ngày hôm nay.

Thực tế, một số vận động giới bị c thiết nhất chỉ có thể giới quyết bằng cách vừa tăng số lượng cho phụ nữ mà cũng phải thoả mãn của vận đàn ông.

Ví dụ vận động bảo vệ hành tình dục và gia đình. Mặc dù chính phủ và các NGO quốc tế đã đầu tư nhiều khi thông qua luật và hỗ trợ cho các nạn nhân, nhưng cũng cần phải nói về thái độ và các giá trị của đàn ông mà đã giúp bảo vệ lợi ích của họ.

Quay lại chuyện đàn ông số lượng, cảm xúc của họ phản ánh sự lúng túng của thuyết nữ quyền phương Tây khi áp dụng cho thực tiễn xã hội ở Việt Nam.

Thỏa mãn trong tương lai về “số đàn ông áp của nam giới” dường như xung khắc với triết lý nghiên cứu của đàn ông về sự thống trị của đàn bà trong gia đình. Mọi khái niệm về bình đẳng giới ở Việt Nam phải lưu ý những điểm khác biệt và vai trò giới đang có sự biến đổi, đặc biệt tập trung vào sự hợp tác và hòa giải.

Với những đàn ông này, sự số lượng của họ không nhất thiết đồng nghĩa với sự tôn trọng. Nhưng tình cảm đó, dù trong nền văn hóa nào, cũng chính phải là bình đẳng giới.

Bài dịch từ`ba tiếng Anh của Martina Nguyễn, một nhà nghiên cứu xã hội và ngôn ngữ ở Mỹ gốc Việt, hiện sống tại London.

'S' v' không phải là bình đẳng giới

Tác Giả: Martina Nguyễn

Thứ Năm, 17 Tháng 3 Năm 2011 12:14
